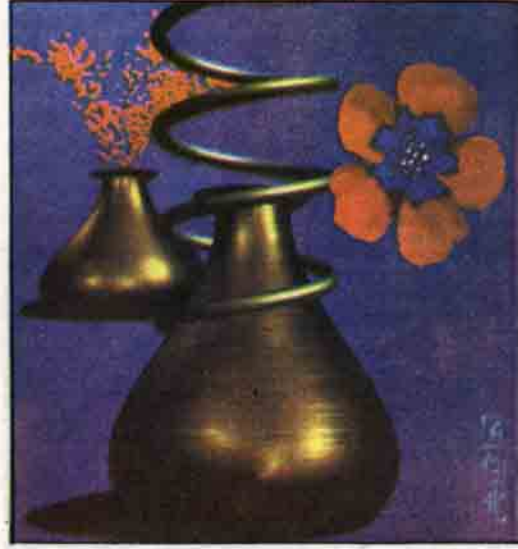

BİLGİSAYAR VE FİLM

Lucas film stüdyoları için Ed Catmull ve Ray Smith tarafından tasarılan Pixar adlı bilgisayar, inanılmayacak kadar gerçeğe yakın görüntüler üretebiliyor. Çok karmaşık ve güçlü bir programa sahip olan Pixarla üretilen görüntüler fotoğraf netliğinde. Pixar, 35 mm.lik bir filmi işlemek için, yaklaşık 16 Milyon pixel (görüntüyü oluşturan noktalar) kullanıyor.

Fotoğraflarda, Pixarta elde edilen çalışmalar görülüyor. Gölge ve ışık oyunlarındaki başarı hemen dikkati çekiyor.

BİLGİSAYAR SATRANCI

Bu sayımızda, dünyanın en iyi satranççılarından biri ile en iyi satranç bilgisayarlarından birisi arasında oynanan güzel bir maçı yayınlamak istiyoruz. Şu an dünya birinciliği için Kasparov'la oynamakta olan ve 2 puan önde bulunan Garry Kasparov, geçtiğimiz aylarda bir Batı Alman makinesi olan Mephisto'ya karşı oynadı. Maçın bir özelliği de Kasparov'un aynı anda 10 oyuncuya karşı, tahtaya bakmadan (körleme) oynaması idi. Bunlardan dokuzu Batı Almanya'nın en kuvvetli satranççıları, onuncusu ise Mephisto idi. Parti sonunda Kasparov 8 galibiyet, 2 beraberlik aldı.

BEYAZ: KASPAROV

SIYAH: MEPHİSTO BİLGİSAYAR

İSPANYOL AÇILIŞI, 1985

- 1) e2-e4 , e7-e5
- 2) Ag1-f3 , Ab8-c6
- 3) Ff1-b5 , a7-a6
- 4) Fb5-a4 , Ag8-f6
- 5) 0-0 , Ff8-e7
- 6) Kf1-e1 , b7-b5
- 7) Fa4-b3 , d7-d6
- 8) c2-c3 , 0-0
- 9) h2-h3 , Ac6-a5
- 10) Fb3-c2 , c7-c5
- 11) d2-d4 , Vd8-c7

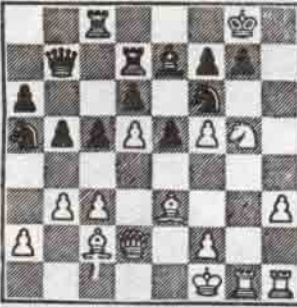

Şu ana kadarki pozisyonda alışılmışın dışında hamleler yok
12) d4-d5

Bu hamleyle Kasparov standartların dışına çıkıyor. Fakat bir bilgisayara karşı oynanacak en güzel hamle. Çünkü merkezin kapalı kalmasını sağlıyor ve Mephisto'nun yapacağı planları zorluyor.

- 12)... , Fc8-d7
- 13) b2-b3 , Vc7-b6
- 14) Ab1-d2 , Kf8-c8
- 15) Ad2-f1 , h7-h6
- 16) Fc1-e3 , Vb6-d8
- 17) Vd1-d2 , Af6-h7
- 18) Af1-g3 , Ka8-b8

Siyah taşlar tamamen oyuna girdi, fakat belli bir plan gözüküyor.

- 19) Ag3-f5 , Fd7xf5
- 20) e4xf5 , Ah7-f6
- 21) g2-g4 , Af6-h7
- 22) Şg1-g2

Kasparov'un planı açıkça belli. Kaleydi önce h1, sonra da g1'e getirerek Şahı yol üzerinden çekecek ve Şah ta-

- 27) Af3xg5 , Vb6-b7
- 22)... , Kb8-b7
- 23) Ke1-h1 , Ah7-f6
- 24) Kal-g1 , Vd8-b6
- 25) Şg2-f1 , Kb7-d7
- 26) g4-g5 , h6xg5
- 27) Af3xg5 , Vb6-b7
- 28) Ag5-e6 , f7xe6
- 29) f5xe6 Kd7-c7
- 30) Kglxg7 Şg8xg7
- 31) Fe3-hh6+ , Şg7-h8
- 32) Fh6-g7+

Mephisto taş olarak önde, ama neye yarar. dünya birin-

ciliğinin en büyük adayı hedefe emin bir şekilde yaklaşıyor

- 32)... , Kh8xg7 Eğer 32)... , Kh8-g8 33) Vd2-g5 + , Şg7-f8 ve sonra mat. 33) Vd2-g5 + , Şf8-e8 35) Fc2-g6 + , Şe8-d8 36) Vh6-h8 + Siyah terkeder. (İki hamle sonra mat var: 36) .. , Fe7-f8 37) Vh8xf8 + , Af6-e8 38) Vf8xe8).

SORULAR - CEVAPLAR

Hüseyin Korkmaz, Sinop:

"Mikrobilgisayarın muhasebe işlemlerinde kullanılabilir iyim?"

Programları kendim yapabilir miyim? Bu programlar hakkında bilgi verir misiniz..?"

Yurdumuzda işyerlerinde kullanılan bilgisayarların büyük çoğunluğunda, en ön planda muhasebe programları gelmektedir. Muhasebeyi takiben stok kontrol, faturalama, senet-çek takibi, personel ve bordro programları gelmektedir.

Mektubunuzda mali müşavir olduğunuzu yazıyorsunuz. Eğer programlama dillerinden herhangi birini biliyorsanız, muhasebe programını yazamamanız için hiçbir neden yok. Özel bir konuda yazılmış bir programın gerçekten başarılı olması için, programı yazan kişinin hem o konuda hem de bilgisayar programcılığı konusunda yeterli bilgilere sahip olması gerekir. Bu yüzden, program yazma işlemlerinde çoğu zaman gurup çalışmaları gündeme gelmektedir. İş konusunu bilen idari kişiler ve programlamayı bilen teknik kişiler bir araya gelerek, ortak bir çalışmayla program yazmaktadırlar.

Genel amaçlı muhasebe programlarının çoğu, hesap planı işlemleriyle başlar. Hesap planı yaratılır, yeni hesaplar eklenir veya düzeltilir. Yaratılan hesap planı dikkate alınarak, günlük iş girişleri bilgisayar yoluyla yapılır. Her türlü rapor alma ve defter çekme işlemleri bilgisayar tarafından, hatasız ve çok kısa bir sürede gerçekleştirilir. Bilgisayarla yapılan muhasebe işlemleri şöyle özetlenebilir:

- 1) Hesap planı işlemleri
- 2) Fiş işlemleri: *Tahsil, *Tediye, *Mahsup
- 3) Defter işlemleri: *Defter-i Kebir, *Muavin defter, *Kasa defteri
- 4) Raporlar: *Mizan, *Bilanço, *Kar-zarar durumu, *Hesap ekstreleri
- 5) Aylık ve yıllık işlemleri.

Hallî Bulut, Ankara:

"En çok kullanılan bilgisayar dillerini sayar mısınız?"
Günümüzde yaygın olarak kullanılan bilgisayar dilleri şunlardır: ADA, ALGOL, BASIC, C, COBOL, FORTRAN, LISP, PASCAL, PL/I.

Değişik firmalarca bu dillerin değişik tipleri üretilmiştir. Fakat temel özellikler ve kurallar hemen hemen hepsi için aynıdır.

İNGİLİZCE : FLOPPY DISK
TÜRKÇE : YUMUŞAK
DİSK, DİSKET

AÇIKLAMA : Yardımcı bellek
vazifesi gören ve eğilip bükülebilen bir ka-
lıf içindeki manyetik bilgi birimi

İNGİLİZCE : FLOW CHART
TÜRKÇE : AKIS ÇİZENEĞİ
AÇIKLAMA : Program akışının
diyagramlarla gösterilmiş biçimi

İNGİLİZCE : FORMAT
TÜRKÇE : BİÇİM, DESEN
AÇIKLAMA : Verilerin herhangi
bir ortam için düzenlenmesi işlemi

İNGİLİZCE : FORTRAN
TÜRKÇE : FORTRAN
AÇIKLAMA : Formula
translator'un kısa adı. Yaygın olarak kul-
lanılan ilk bilgisayar programlama dili

İNGİLİZCE : FREQUENCY
TÜRKÇE : SIKLIK
AÇIKLAMA : Periyodik bir
sinyalin tekrar etme hızı

İNGİLİZCE : GATE
TÜRKÇE : GEÇİT, KAPI
AÇIKLAMA : Belli girtiler için
çıkıtlar üreten sayısal devre. Basit man-
tık sal fonksiyonlar kenüilerine karşılık ge-
len geçitlerle gerçekleştirilir. And, or,
nand, not.

İNGİLİZCE : GLOBAL
VARIABLE
TÜRKÇE : KÜRESEL
DEĞİŞKEN

AÇIKLAMA : Çok parçalı
programlarda her parçada kullanılan
değişkenler.

İNGİLİZCE : HALT
TÜRKÇE : DURMA
AÇIKLAMA : Programın normal
ya da hatalı olarak durması

İNGİLİZCE : HARD COPY
TÜRKÇE : BASILI KOPYE,
BASILI ÇIKTI

AÇIKLAMA : Program kodlarının
ya da çıktılarının kağıt üzerinde alınması

İNGİLİZCE : HARDWARE
TÜRKÇE : DONANIM
AÇIKLAMA : Bilgisayarı oluşturan
fiziksel birimlerin tümüne verilen ad.

İNGİLİZCE : HEAD
TÜRKÇE : Kafa
AÇIKLAMA : Manyetik bir
ortama bilgi yazan ya da silen küçük elek-
tromanyetik ağıt.

İNGİLİZCE : HEURISTIC
TÜRKÇE : BULUŞSAL
AÇIKLAMA : Problem çözümünde
daha çok deneme yanılmaya dayanan bir
yöntem. Algoritmanın tersine buluşsal
yöntem çözümü garanti edemez.

İNGİLİZCE : HEXADECIMAL
NOTATION
TÜRKÇE : ONALTILI
GÖSTERİM
AÇIKLAMA : Onaltı rakam
kullanılan sayı sistemi. İlk on rakamdan
sonra A, B, C, D, E ve F harflerinde ra-
kam olarak kullanılır.

İNGİLİZCE : HIGH-LEVEL
LANGUAGE
TÜRKÇE : YÜKSEK DÜ-
ZEYLİ DİL

AÇIKLAMA : Bilgisayarları
programlamak için makine dili yerine kul-
lanılan ve insan dillerine daha yakın olan
programlama dilleri. Bu dillerde yazılmış
olan programlar derleyiciler ya da yorum-
layıcılar tarafından makine diline çevrilir.

İNGİLİZCE : HOST
COMPUTER
TÜRKÇE : ANA
BİLGİSAYAR

AÇIKLAMA : Çok kullanıcılı
bilgisayar sistemlerinde kontrolü sağlayan
ve bilgilerin depolandığı merkez bilgisayar.

İNGİLİZCE : HYBRID
COMPUTER
TÜRKÇE : KARMA
BİLGİSAYAR

AÇIKLAMA : Sayısal ve örneksel
cihazlardan oluşan bilgisayar sistemi.

İNGİLİZCE : IDENTIFIER
TÜRKÇE : BELİRTE
AÇIKLAMA : Bir değişken,
fonksiyon ya da yordam adı olarak kul-
lanılan, harfler ve rakamlardan oluşan
kombinasyon

İNGİLİZCE : IGNORE
CHARACTER
TÜRKÇE : UNUT
KARAKTERİ

AÇIKLAMA : Yapılan bir işlemin
dikkate alınmamasını ya da iptalini ger-
çekleştirmek üzere kullanılan karakter.

İNGİLİZCE : IMPLEMENTA-
TION
TÜRKÇE : GERÇEKLEŞTİR-
ME

AÇIKLAMA : Bir sistem ya da
programın başka bir sistem şartlarına göre
çalıştırılması.

İNGİLİZCE : IMPLIED
ADDRESSING
TÜRKÇE : ÖRTÜK
ADRESLEME

AÇIKLAMA : Herhangi bir
adresin söz konusu olmadığı komut
sistemi.

İNGİLİZCE : INCREMENT
TÜRKÇE : ARTIM, ARTIŞ
BÜYÜKLÜĞÜ

AÇIKLAMA : Program
sayısının artması

İNGİLİZCE : INCREMENTAL
COMPILER
TÜRKÇE : ARTIMLI
DERLEYİCİ

AÇIKLAMA : Her komutun
anında derlediği, fakat komutların tümü-
nün derlenmesine gerek duyulmadan sil-
me ya da düzeltme işlemlerinin yapılabi-
ldiği, derleyici ve yorumlayıcı arasındaki
çeviriçi.

İNGİLİZCE : INDIRECT
ADDRESSING
TÜRKÇE : DOLAYLI
ADRESLEME

AÇIKLAMA : Belirtilen bellek
adresinde arzu edilen bilginin bulundu-
ğu bellek adresinin bulunduğu adresleme
sistemi.

İNGİLİZCE : INFORMATION
RETRIEVAL
TÜRKÇE : BİLGİ ERİŞİM
AÇIKLAMA : Bilginin,
istenildiğinde kolayca erişilebilir üzere
saklanması işlemi.

İNGİLİZCE : INITIALIZE
TÜRKÇE : BAŞLATMAK
AÇIKLAMA : Sistem ya da progra-
mın başlangıç durumuna getirilmesi

İNGİLİZCE : INPUT
TÜRKÇE : GİRİ
AÇIKLAMA : Veri ya da bilgilerin
bilgisayar sistemine girilmesi.

Emrehan HALICI